

Digitaalinen jäämistö

Mukanetin jäsenopastus 14.4.2021
Kirsti & Maire

Mikä on digitaalinen jäämistö

Digijäämistöllä tarkoitetaan sitä **kaikkea digitaalista aineistoa, jonka jätät jälkeesi.**

Näitä ovat esimerkiksi sähköpostit, teksti- ym. viestit, digitaaliset valokuvat, sosiaalisen median sisällöt ja tietokoneelle tai pilveen tallennetut dokumentit.

Puhelimen, tabletin, tietokoneen kovalevyn, muistitikkujen ja pilven lisäksi digitaalista aineistoa on internetin eri palveluntarjoajilla

Mitä minun
sille digitaaliselle
jäämistölleni pitäisi tehdä?
ja miksi
ja miksi nyt?

Siis: mitä minun pitäisi tehdä sen digitaalisen jäämistöni kanssa?

????????????????????????????????

FILOSOFIAN KANDIDAATTI
KIRSTI TUULIKKI RÖYSKÖ
ON SAANUT
TAMPEREEN YLIOPISTON
TALOUDELLIS-ILMENNÖLLISEN TIEDEKUNNAN TIEDEKUNNANSIVOSTON
TUNNAN TIEDEKUNNAN PÄÄTTÖKSEN SEKÄ KIRJEEN

FILOSOFIAN MAISTERIN
ARVON
MINKÄ VAREHDUKSEN TUNNAN TIEDEKUNNAN
TIEDEKUNNAN SEURAKUNNAN PÄÄTTÖKSEN, SIIRTOKIRJEKUNNAN JA
TAMPEREEN YLIOPISTON TUNNAN TIEDEKUNNANSIVOSTON
KIRJEELLE ANNETAAN

TAMPEREELLA KEISARIN S. PÄIVÄNÄ 1986

1)Tilit ja salasanat hallintaan

Tee lista vihkoon tai pilveen tai ...

- sähköpostit, **SOME-tilit** (Skype, FB, Instagram, WhatsApp, ...), Omaposti
- **operaattorisopimukset**: kännykkä, laajakaista, tietoturva, ..
- sopimukset, joissa **kk/vuosi-maksu** juoksee (Netflix, Spotify, e-kirjat, pilven lisätila, ohjelmalisenssit, pelit, sukupuu, suvun hautasopimus, ..
- **vakuutukset** (palo, irtaimisto, varkaus, liikenne, ..)
- palvelut, joihin on **tallettanut** rahaa (Veikkaus, Skype, pelit, ...)
- laitteiden **pääsykoodit** (ja -tavat)

Listasta on hyötyä itsellekin heti! Mieti ja kerro, miten salasanasi ja pääsykoodisi nyt hallinnassa!

Esim:

KÄYTTÄJÄTUNNUKSENI JA SALASANANI DIGIJÄÄMISTÖNI HOITAJALLE
(Esimerkkitaulukko hyödynnettäväksi)

PALVELU	KÄYTTÄJÄTUNNUS	SALASANA	LISÄTURVA
Sähköposti	essi.enterilainen@gmail.com	pitkäsalausana123	puhelinnumero
Google-tili	essi.enterilainen@gmail.com	Ka1kk1allakukk11	puhelinnumero
Kannettava tietokone	käyttäjätili	gggklgfuyrt	pin-koodi
Älypuhelin	sim-kortin pin: 746352	laitteen pin: 746352	
Facebook	essi.enterilainen@gmail.com	Kukkakaupa55a	puhelinnumero
Sanoma-tunnus			
Netflix			
Spotify			

Kuva 1. Tunnuslukutaulukko

2) Määrittele asioita

Google: määrittele, kuinka kauan tilisi on käyttämättömänä => lopetus ja mitä valtuuttamasi henkilö voi katsoa

FB: määrittele, jääkö tilisi muistotilaan vai lopetetaanko se sekä kuka on perintöyhteyshenkilösi

Outlook:

Instagram:

Twitter:

....

näitä tulee koko ajan lisää!

3) Lisää tekemistä ja mietittävää

varmuuskopioi kuvat, tärkeät dokumentit, joita olet tehnyt (sukututkimus, päiväkirja, perheen talouteen liittyvät, jonkun yhdistyksen dokumentit, ...), yms

tee **valokuvakirjoja** eri aiheista jotka itsellesikin tärkeitä

kaikki pilvessä olevat kuvat valtuutetun näkyvillä: onko ok vai ????

siivoa pois turhat tilit ja palvelut ja tiedostot ja ....

kutsu joku toiseksi **sivujen moderaattoriksi** (älä ole ainoa, joka voi muuttaa sivua)

luo **tietokoneellesi toinenkin tili** omaiselle tai ystävälle

Yhteenveto: tee digitaalinen tahtosi (testamentti)

tee kuori tai vihko tai ... ja kirjoita päälle: [DIGITAALINEN TAHTONI](#) ja henkilön **nimi**, jonka valtuutat asioita hoitamaan. Muista kertoa tälle henkilölle asiasta ja mistä hän tämän digitaalisen tahdon löytää

mieti, miten ja mihin talletat tämän digitaalisen tahdon eli

- listan sopimuksistasi, tileistäsi ja niiden salasanoista ja laitteiden pääsykoodit
- mitä haluat kuvillesi, dokumenteillesi, laitteillesi ja sopimuksillesi tehtävän
- ym mitä haluat digitaalisesta jäämistöstäsi kertoa

Muista pitää listat ajan tasalla!

OSA2: LÄHEISEN KUOLEMAN JÄLKEEN

- Kun läheinen on jo menehtynyt, on paljon asioita hoidettavana
    ? ? ?
- Siihen kuuluu myös hänen **digitaalisen jäämistönsä** hoitaminen
- Laitteita: Tietokone, kännykkä, tablettitietokone
- Palveluita: sähköposti, pankkipalvelut, WhatsApp, Facebook ,,,
- Liittymistunnuksia ja salasanoja
- Valokuvia ym. tietokoneilla
- Tieto kuolemasta ei tavoita läheskään kaikkia läheisen palveluita

Jälkeen 1: Puhelinliittymät ja sähköpostit

- **Älä sulje puh.liittymää heti.** Numero voi olla tunnisteena tai varmistuksena. Kysy tarvittaessa operaattorilta apua jos esim. et saa puhelinta auki.
- **Älä sulje sähköpostia/posteja** heti. Sähköpostiosoite voi olla käyttäjätunnuksena monissa palveluissa. Sinne voi tulla käytön tarkistuskselyjä ja myös vahvistusviestit ja kuittauksia, kun sulkeutuu liittymiä
- Sähköpostiin voi lisätä poissaoloilmoituksen kuolemantapauksesta

Jälkeen 2: Tietojen pelastus ja tyhjennys

- **Käyttäjätunnus ja salasana tietokoneelle/tabletille/puhelimelle**
  - Jos on tieto, mitä tilejä ja on niiden tunnukset & salasanat => ota tiedot talteen ennen kuin lopetat tilit
- **Ota laitteiden kansioista/tiedostoista kopiot ulkoiselle tallennusvälineelle ; jos tietoja käsitellään, varmuuskopio on olemassa**
- **Jos ei ole tietoa tunnuksista ja salasanoista**
  - digijäämistön käsittely on vaikeaa tai osittain jopa mahdotonta
  - ei onnistu: pilvessä olevien kuvien yms siirto pois, kun tilin tietoja ei ole
  - ei onnistu: tietokoneella olevien tietojen pelastus, jos ei kirjautumistietoja

Jälkeen 3: Tietojen pelastus ja tyhjennys

- Selvitä palvelu kerrallaan miten läheisen tiedot saa poistettua. Jotkin vaativat esim. kopion kuolintodistuksesta. Tämä voi viedä paljonkin aikaa.
- Läheisellä saattaa olla rahaa joissakin palveluissa, esimerkiksi pelitilillä, PayPalissa, pokerisivustolla
- Pyydä apua ystäviltä, Mukanetilta
- Huomioi että muut läheiset hyväksyvät toimenpiteet

Jälkeen 4: Tilien ja sopimusten lopetus

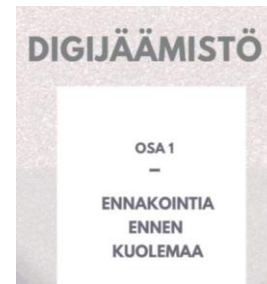
- Jos on tunnukset ja salasanat/ pääsykoodit,
  - voi lopettaa tilit, sopimukset ja
  - saa tietokoneen ja kännykän toisen käyttöön eli ensin tehdasasetuksiin
- Tili (käyttäjätunnus + salasana) sulkeutuu, jos sitä ei ole käytetty vähään aikaan: Gmail 3 kk, Luukku: 4 kk, Outlook&Onedrive 1v, Microsoft-tili 2 v, ...
- Maksukorttia käyttävä tili sulkeutuu, kun siihen liitetty maksukortti suljetaan (Moovy, Veikkaus,); lehtien lopetus; jäsenmaksut, ...
- FB, Google, Instagram: todistettava, että olet lähisukulainen ja lähetä kuolintodistus-> ao palvelu
- AppleID: yhteys asiakastukeen tai hopeinenomena.fi (suomenkielinen, maksuton Apple-keskustelufoorumi)
- **Palvelujen help-sivustolta** löytyy neuvoja

Jälkeen 5: Yleistä

- **Mistä tietää keille ystäville kertoo läheisen kuolemasta ja miten? palvelujen help-sivustolta löytyy neuvoja**
- **Mistä tietää keille ystäville kertoo läheisen kuolemasta ja miten?**
- **Saako kuolleen viestejä lukea: saa**
- **Jos ei kuolemantapaus vaan dementoituu tms eikä osaa enää hallita eli mitä edunvalvontavaltuutettu tai muu omainen voi tehdä: puolesta asiointi**

Yleisiä ohjeita digijäämistölle

<https://yksityisille.hub.elisa.fi/some-tilit-kuoleman-jalkeen/>

[https://www.hok-elannonlakipalvelu.fi/fileadmin/user_upload/lakinostot/Digitaalinen tahtoni lomake.pdf](https://www.hok-elannonlakipalvelu.fi/fileadmin/user_upload/lakinostot/Digitaalinen_tahtoni_lomake.pdf) lomake, johon voi listata tilit ja tunnukset

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/10/20/jarjesta-digitaalinen-jaamistosi-itse-digitestamentti-palvelus-jalkeemme>

<https://shop.almatalent.fi/digitaalinen-jaamistovarallisuus>

Digijäämistö 1 & 2, joista saat kopiot tilaisuuden jälkeen:

<https://www.entersenior.fi/opiskele-itse/seniorin-digipalvelut/#token-3289709>

Linkkejä eri palvelujen ohjeisiin kuoleman varalta

<https://myaccount.google.com/inactive> oman Google-tilin lopetuksen määrittely (kauanko käyttämättä, jotta suljetaan)

<https://support.microsoft.com/fi-fi/account-billing/microsoft-tilin-sulkeminen-c1b2d13f-4de6-6e1b-4a31-d9d668849979> Miten oman Microsoft-tilin voi sulkea

https://answers.microsoft.com/fi-fi/outlook_com/forum/oaccount-omyinfo/perheenj%C3%A4seneni-kuoli-%C3%A4skett%C3%A4intai/46180841-9e87-4178-930d-59240069a3e3 Microsoftin ohje läheisen kuoleman jälkeen

<https://www.facebook.com/help/103897939701143?helpref=search&sr=14&query=muistotila> (Mltä FB-tililleni tapahtuu kuolemani jälkeen)

https://www.facebook.com/help/1111566045566400/?helpref=hc_fnav FB:n ohje edesmenneen henkilön tiliin liittyen

<https://help.instagram.com/264154560391256/> Instagramin ohje

<https://www.is.fi/digitoday/art-2000005112720.html> Näin lopetat kuolleen ihmisen verkkopalvelut: Google, Facebook, ...

jne.....

Kiitos

Toivottavasti keskustelu

- helpotti vaikeasta aiheesta puhumista
- antoi aihetta miettiä asioista
- antoi syyn laittaa joitain asioita kuntoon

kun vielä voimme itse jotain tehdä!

asiat ovat laajoja ja muuttuvat aina vain tärkeämmiksi ja monimutkaisemmiksi

